

HØRINGSNOTAT

Dato [dato]
J. nr. 2017-5486

Høringsnotat vedrørende forslag til lov om ændring af færdselsloven (Klip i kørekortet for benyttelse af håndholdt teleudstyr og andre håndholdte kommunikationsapparater under kørsel m.v.)

1. Indledning

Transport-, Bygnings- og Boligministeriet har den 22. juni 2018 sendt udkast til forslag til lov om ændring af færdselsloven i høring hos følgende organisationer og virksomheder m.v.:

Advokatrådet, Alkohol og Samfund, Autobranchen Danmark, Automobilbranchens Handels- og Industriforening, Beredskabsstyrelsen, samtlige byretter, Cyklistforbundet, Danmarks Motor Union, Danmarks Tekniske Universitet – Institut for Transport (DTU Transport), Dansk Bilbrancheråd, Dansk Bilforhandler Union, Dansk Erhverv, Dansk Industri (DI), Dansk Kørelærer-Union, Dansk Køreskole Forening, Dansk Standard, Dansk Transport & Logistik (DTL), Danske Advokater, Danske Biludlejere, Danske Kørelæreres Landsforbund, Danske Motorcyklister, Danske Regioner, De Danske Bilimportører, Den Danske Dommerforening, DFIM, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Erhvervsstyrelsen, Falck Danmark A/S, Forbrugerombudsmanden, Forbrugerrådet Tænk, Forenede Danske Motorejere (FDM), Foreningen af Frie Kørelærere, Foreningen af offentlige anklagere, Forsikring & Pension, Frie Danske Lastbilvognmænd (FDL), Håndværksrådet, Institut for Menneskerettigheder, International Transport Danmark (ITD), KL, Køreprøvesagkyndiges Landsforening, Landdistrikternes Fællesråd, Landsforeningen af Polio Trafik- og Ulykkesskadede, Landsforeningen Landsbyerne i Danmark, NOAH-Trafik, Politiforbundet i Danmark, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Rådet for Bæredygtig Trafik, Rådet for Sikker Trafik, Trafikforskningsgruppen ved Aalborg Universitet, Trafiksikkerheds Venner i Danmark, Veteranknallertklubben Aktiv og Vestre og Østre Landsret.

Lovforslaget har endvidere været offentliggjort på høringsportalen.

Høringsfristen udløb den 13. august 2018.

Der er modtaget høringssvar fra følgende organisationer og virksomheder m.v.:

Dansk Bilbrancheråd
Dansk Byggeri
Dansk Erhverv
Dansk Kørelære-Union
Erhvervsstyrelsen
DTL – Danske Vognmænd
DTU – Danmarks Tekniske Universitet
FDM
Forbrugerombudsmanden
Forbrugerrådet Tænk
Havarikommissionen for Vejtrafikulykker
Institut for Menneskerettigheder
Københavns Byret på vegne af samtlige byretter
Rigsadvokaten
Rigspolitiet
Rådet for Sikker Trafik
Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
Vestre Landsret
Værnsfælles Forsvarskommando

Dansk Bilbrancheråd, Erhvervsstyrelsen, Forbrugerombudsmanden, Institut for Menneskerettigheder, Københavns Byret på vegne af samtlige byretter, Rigsadvokaten og Styrelsen for Undervisning og Kvalitet har svaret, at lovforslaget ikke giver anledning til bemærkninger.

Vestre Landsret og Østre Landsret har ikke ønsket at udtale sig om lovforslaget.

2. Høringssvarene

I det følgende refereres og kommenteres de indkomne bemærkninger fra høringssvarene. Ikke alle bemærkninger i høringssvarene er refereret, idet de væsentligste dog fremgår.

Høringsnotatet er udarbejdet således, at de mere uddybende høringssvar gives og kommenteres først. Transport-, Bygnings- og Boligministeriets eventuelle kommentarer vil fremgå i kursiveret form i forlængelse af de pågældende høringssvar.

Rigspolitiet bemærker, at det lejlighedsvist forekommer, at betjente kører patrulje eller løser andre opgaver, hvor vedkommende kører alene i et tjenestekøretøj, der er forsynet med en politiradio med en håndholdt mikrofon, hvorfra der er mulighed for kontakt til politiets vagtcentral og øvrige enheder. Lovforslaget vil medføre, at betjenten i sådanne situationer vil være afskåret fra at besvare eller foretage et opkald til vagtcentralen eller øvrige enheder under kørsel. I visse tilfælde vil der være så langt til en egnet holdeplads (f.eks. ved kørsel på motorvej), at formålet med opkaldet fortabes. Tilsvarende situationer vil muligvis også være relevante for andre myndigheder som f.eks. redningsberedskabet (brandinspektører) og ambulanceførere m.v.

Rigspolitiet anbefaler derfor, at der i lovforslaget indføres en undtagelsesbestemmelse vedrørende benyttelse af håndholdt teleudstyr under kørsel, hvor anvendelsen af udstyret tjener er anerkendelsesværdigt formål.

Rigspolitiet henviser endvidere til, at overtrædelser omfattet af den gældende klippekortordning straffes med en vejledende bødetakst på 2.000 kr. (med undtagelse af hastighedsovertrædelser og hashkørsel med et lavt THC-niveau). Henset til, at det fremgår af lovforslagets bemærkninger, at betjening af håndholdt teleudstyr under kørsel efter Transport-, Bygnings- og Boligministeriets opfattelse i trafikfarlig sammenhæng skal vurderes på linje med de forseelsestyper, der er omfattet af den gældende klippekortordning, finder Rigspolitiet, at bødetaksten for overtrædelse af det foreslåede forbud også bør fastsættes til 2.000 kr.

Lovforslagets ikrafttrædelsestidspunkt er angivet til 1. maj 2019. Rigspolitiet oplyser hertil, at politiet for øjeblikket befinder sig i en transitionsperiode, hvori 23 af politiets centrale systemer, herunder POLSAS (politiets sagsstyringssystem) og Kriminalregisteret, skal overflyttes til en ny driftsleverandør. Overflytningen er et komplekst og omfangsrigt projekt med mange risikofaktorer. Der vil derfor kun være meget få release-perioder, hvor der kan gennemføres ændringer i de pågældende systemer. Rigspolitiet har allerede modtaget mange anmodninger om ændringer, som allerede er stadfæstet ved lov eller på anden måde vurderet kritiske af Justitsministeriet, og som derfor forventes at skulle gennemføres først.

Rigspolitiet kan ikke på nuværende tidspunkt oplyse, hvornår de ændringer af POLSAS og Kriminalregisteret, som er nødvendige for, at den foreslåede udvidelse af klippekortordningen kan håndhæves og administreres i praksis, vil kunne ske. Det vil først være muligt at oplyse, når en ny tidsplan for alle relevante ændringer foreligger i løbet af september 2018. Rigspolitiet vurderer dog, at den IT-mæssige implementering af den nye klipforseelse tidligst vil kunne påbegyndes ultimo 2019 og have en samlet implementeringsperiode på ca. fem måneder.

Transport-, Bygnings- og Boligministeriet er enig i, at det foreslåede forbud mod brug af håndholdt teleudstyr m.v. under kørsel ikke bør medføre unødige hindringer for hverken politiets, redningsberedskabets, redningskorps eller ambulancevirksomheds arbejde. Transport-, Bygnings- og Boligministeriet har derfor tilføjet en undtagelsesbestemmelse til den foreslåede bestemmelse i § 55 a, stk. 1, hvoraf følger, at forbuddet mod brug af håndholdt teleudstyr m.v. ikke vil finde anvendelse for politiets, redningsberedskabets, redningskorps eller ambulanceføreres brug af håndholdt mikrofon, der er tilkøbt fastmonteret teleudstyr, hvis brugen er nødvendig af hensyn til de pågældende enheders arbejde. Transport-, Bygnings- og Boligministeriet bemærker i den forbindelse, at håndteringen af den omhandlede mikrofon som udgangspunkt er betydelig mere enkel end andre former for håndholdt teleudstyr og derfor ikke kræver den samme grad af opmærksomhed.

Med hensyn til tidshorizonten for foretagelse af de nødvendige IT-mæssige ændringer af politiets systemer forstår Transport-, Bygnings- og Boligministeriet Rigspolitiets høringssvar således, at Rigspolitiet ikke mener, at det er realistisk, at lovændringen, hvis den vedtages, kan træde i kraft den 1. maj 2019, og at det på nuværende tidspunkt ikke er muligt at udmelde et præcist tidspunkt for, hvornår de nødvendige IT-mæssige ændringer kan være færdiggjorte. Transport-, Bygnings- og Boligministeriet har på den baggrund ændret lovforslagets ikrafttrædelsesbestemmelse således, at loven træder i kraft efter transport-, bygnings- og boligministerens nærmere bestemmelser. Ikrafttrædelsestidspunktet vil herefter blive fastsat ved bekendtgørelse, når der er skabt klarhed over, hvornår de IT-mæssige ændringer kan være færdiggjorte.

For så vidt angår bødestørrelsen for overtrædelse af det foreslåede forbud mod brug af håndholdt teleudstyr m.v. under kørsel bemærker Transport-, Bygnings- og Boligministeriet, at det fremgår af pkt. 1 og pkt. 2.2.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger, at bøden på 1.500 kr. allerede er forhøjet i forhold til færdselslovens normaltakst, og at ministeriet finder bødeniveauet passende. Det fremgår endvidere, at det er Transport-, Bygnings- og Boligministeriets opfattelse, at borgerne vil have større respekt for forbuddet, hvis en overtrædelse på sigt kan få konsekvenser for førerretten. Det er derfor Transport-, Bygnings- og Boligministeriets opfattelse, at en skærpelse af bødeniveauet ikke vil have nævneværdig effekt, og ministeriet finder på den baggrund, at det nuværende bødeniveau på 1.500 kr. for motordrevne køretøjer og 1.000 kr. for cyklister og ridende skal fastholdes.

Værnsfælles Forsvarskommando kan grundlæggende tiltræde de foreslåede ændringer af færdselsloven. Det anføres dog, at forsvaret har brug for undtagelser til det foreslåede forbud i visse situationer.

I forbindelse med operativ indsættelse samt ved taktisk og operativ uddannelses- og øvelsesvirksomhed på såvel civilt som militært område kan det forekomme, at personel er eneste bruger af køretøjet. Samme forhold kan gøre sig gældende under øvelse, hvor føringspersonel på alle niveauer har behov for løbende styring og kommunikation med underlagte enheder.

Det foreslåede forbud med tilhørende sanktioner vil i de nævnte situationer hæmme forsvarets evne til effektivt at kunne gennemføre operative indsatser og gennemføre taktisk og operativ uddannelses- og øvelsesvirksomhed. Værnsfælles Forsvarskommando foreslår derfor, at der indføres en undtagelsesbestemmelse vedrørende forsvarets benyttelse af håndholdt teleudstyr under kørsel i forbindelse med operativ indsættelse og gennemførelse af taktisk og operationel uddannelses- og øvelsesvirksomhed.

Transport-, Bygnings- og Boligministeriet er enig i, at det foreslåede forbud mod brug af håndholdt teleudstyr m.v. under kørsel ikke bør medføre unødige hindringer for forsvarets operative indsats eller taktiske og operative uddannelses- og øvelsesvirksomhed. Transport-, Bygnings- og Boligministeriet har

derfor tilføjet en undtagelsesbestemmelse til den foreslåede bestemmelse i § 55 a, stk. 1, hvoraf følger, at forsvarets brug af fastmonteret og mandbåret teleudstyr ikke er omfattet af forbuddet mod brug af håndholdt teleudstyr m.v., hvis brug er nødvendig af hensyn til forsvarets operative indsats eller taktisk og operativ uddannelses- og øvelsesvirksomhed. Forsvarets brug af almindelig mobiltelefon vil dog fortsat være omfattet af forbuddet i § 55 a, stk. 1.

DTL – Danske Vognmænd anfører, at DTL prioriterer trafiksikkerhed højt, og at DTL derfor generelt kan tilslutte sig forslaget, idet benyttelse af håndholdte mobiltelefoner og andre kommunikationsapparater under kørslen må betragtes som en væsentlig risikofaktor for trafikulykker. Dog synes en bødestraf alene ikke at have den rette præventive effekt, hvorfor indførelse af klip for overtrædelse af bestemmelsen må antages at have mere afskrækkende virkning.

DTL er dog bekymrede for, om vognmændene kan få svært ved at tiltrække chauffører til branchen, fordi det historisk er en udfordring, når chaufførerne kan rammes på deres levebrød ved at kunne miste kørekortet under udførelse af deres arbejde. Der ligger derfor en implicit opgave for vognmændene i at udarbejde en politik i brug af kommunikationsudstyr i virksomheden, sikre at chaufførerne er velinstruerede om denne, og at de har det rette tekniske udstyr i bilerne.

DTL bemærker i den forbindelse, at den skattemæssige omkostning for “fri telefon” ved at kunne benytte vognmandens mobiltelefon til private telefonsamtaler efter vores opfattelse i visse tilfælde motiverer chaufførerne til at anvende egne mobiltelefoner, der typisk ikke er koblet til bilens håndfrie udstyr. Skønt der findes teknisk udstyr, som kan håndtere flere telefoner på samme tid, foreslår DTL, at man samtidig med indførelse af den skærpede sanktion for brug af håndholdt teleudstyr og andre kommunikationsapparater undtager lastbilchauffører for at betale skat af “fri telefon”.

DTL er stærkt kritiske overfor, at brug af håndholdt walkie-talkie er omfattet af lovforslagets forbud. Særligt fastmonterede “CB radioer” med ledningsført håndmikrofon i lastbiler er et udbredt arbejdsredskab i transportbranchen. Sådant radioudstyr anvendes imellem følgebil og omfangsrige/tunge særtransporter, hvor der er krav om radioforbindelse imellem særtransport og følgebil. Det anvendes også imellem læsser på truck/rendegraver og lastbil i grusgrave, på byggepladser, på havne- og lagerområder mv. til fremkald af lastbilerne og mellem personale på entreprenørmaskiner i grusgrave og ved vejarbejde, så man undgår, at chauffører og førere af entreprenørmaskiner behøver at stå ud af deres førerhuse, hvor der er anden trafik for at udveksle informationer.

Det pågældende radioudstyr anvendes også som et socialt værktøj, ligesom det kan anvendes til at advare mod farer i trafikken længere fremme, så chaufføren skærper opmærksomheden. Det være sig ved almindelige trafikale udfordringer, men også når der er udrykningskøretøjer på vej, så der kan gøres plads for dem.

Fastmonteret radioudstyr er således både med til at effektivisere transporterne og med til at hæve trafiksikkerhedsniveauet. Til forskel for en mobiltelefon, hvor der eksempelvis skal tages et 8-cifret nummer, vil et tryk på en håndmikrofon ikke tage nogen form for opmærksomhed væk fra chaufføren, og får chaufføren pludselig brug for at slippe håndmikrofonen, bliver den hængende i ledningen.

DTL opfordrer derfor til, at brug af fastmonteret radioudstyr med en håndmikrofon fastgjort med ledning undtages fra forbuddet om brug af håndholdt teleudstyr og andre kommunikationsapparater.

Transport-, Bygnings- og Boligministeriet anerkender, at den type af teleudstyr, der udgøres af det beskrevne fastmonterede radioudstyr, er et vigtigt arbejdsredskab i store dele af transportbranchen og i mange tilfælde kan have en positiv indvirkning på færdselssikkerheden. Transport-, Bygnings- og Boligministeriet finder samtidig, at udstyret ikke umiddelbart lader sig erstatte af håndfrit udstyr. Hertil kommer, at den omhandlede mikrofon som udgangspunkt er betydelig mere enkelt at håndtere end andre former for håndholdt teleudstyr, og at udstyret ofte bruges under forhold med lave hastigheder og/eller på områder med begrænset trafik.

På den baggrund har Transport-, Bygnings- og Boligministeriet tilføjet en undtagelsesbestemmelse til den foreslåede bestemmelse i § 55 a, stk. 1, hvoraf følger, at forbuddet mod brug af håndholdt teleudstyr m.v. ikke vil finde anvendelse for håndholdt mikrofon, der er tilkoblet fastmonteret teleudstyr, hvis brugen er nødvendig af hensyn til erhvervsmæssige transporter.

For så vidt angår de beskatningsmæssige forhold ved forskellige medarbejderordninger, skal Transport-, Bygnings- og Boligministeriet henvise DTL til at tage en nærmere drøftelse med Skatteministeriet, idet forholdet hører under Skatteministeriets ressort.

Dansk Erhverv støtter lovforslaget, der i høj grad må forventes at øge den generelle færdselssikkerhed. Indførelse af klip i kørekortet vil efter Dansk Erhvervs opfattelse styrke den præventive effekt væsentligt.

Dansk Erhverv finder dog ikke, at fastmonteret radioudstyr, der er installeret i særtransporter og deres følgebiler og i lignende former for transport, skal omfattes af lovforslagets forbud mod brug af håndholdt teleudstyr. Den kommunikation, der finder sted i forbindelse med sådanne transporter, er med til at hæve det generelle trafiksikkerhedsniveau omkring disse transporter.

Dansk Erhverv fremhæver i den forbindelse, at de pågældende transporter kører langsommere end den generelle trafik omkring den eller kører på særlige områder, som f.eks. byggepladser. Det pointeres samtidig, at det fastmonterede radioudstyr betjenes via en enkelt knap, hvorfor det ikke er nødvendigt at fjerne øjnene fra trafikken, som det ville være tilfældet med en manuelt betjent mobiltelefon. Dansk Erhverv opfordrer derfor til, at brug af fastmonteret ra-

dioudstyr undtages fra forbuddet om brug af håndholdt teleudstyr og andre kommunikationsapparater.

Side 7/9

Transport-, Bygnings- og Boligministeriet skal henviser til ministeriets bemærkninger til DTL's høringssvar.

Dansk Kørelærer-Union anbefaler, at lovforslaget udformes således, at det tillades at anvende håndholdt teleudstyr i forbindelse med køreundervisningen til kategorierne lille knallert, stor knallert, traktor/motorredskab og motorcykel. Baggrunden herfor er, at der ved anvendelse af håndfrit udstyr, hvor åbning for kommunikation mellem kørelærer og elev sker ved stemmestyring, opstår en kortere eller længere forsinkelse i åbningen og dermed muligheden for at kommunikere med eleverne. Såfremt der er behov for hurtig kommunikation og reaktion fra elevens side, kan denne forsinkelse være meget uheldig og have unødige konsekvenser.

Transport-, Bygnings- og Boligministeriet er enig i, at forsinkelser i kommunikationen i de pågældende situationer kan være uheldigt og i værste fald have færdselssikkerhedsmæssige konsekvenser. Transport-, Bygnings- og Boligministeriet har derfor tilføjet lovforslaget en undtagelsesbestemmelse til den foreslåede bestemmelse i § 55 a, stk. 1, hvoraf følger, at forbuddet mod brug af håndholdt teleudstyr m.v. ikke vil finde anvendelse for kørelæreres brug af håndholdt mikrofon, der er tilkoblet fastmonteret teleudstyr, hvis brugen er nødvendig for køreundervisningen til lille knallert, stor knallert, motorcykel eller traktor/motorredskab.

DTU – Danmarks Tekniske Universitet støtter generelt op om lovforslaget, der er rettet imod at øge trafikikkerheden. DTU er enige i, at det er nødvendigt at indføre tiltag, der kan mindske forekomsten af anvendelse af teleudstyr og kommunikationsapparater under kørsel.

DTU bemærker, at indførelse af en klippekortordning bør suppleres med informationskampagner om ordningen og et øget kontroltryk for at opnå den bedst mulige effekt.

DTU er positive med hensyn til at gøre forbuddet teknologineutralt. DTU bemærker dog, at også håndfri benyttelse af teleudstyr kan distrahere føreren i lige så høj grad som håndholdt benyttelse. DTU finder derfor, at forbuddet bør rettes mod enhver form for brug af teleudstyr under kørsel og således også den håndfri benyttelse.

DTU foreslår endelig, at der indføres andre tiltag for at formindske cyklisteres og knallertføreres brug af håndholdt teleudstyr – særligt mobiltelefoner – da forskning viser, at anvendelse af mobiltelefon er meget udbredt blandt cyklister, hvilket medfører en betydelig risiko for cyklisten og medtrafikanter.

Transport-, Bygnings- og Boligministeriet bemærker, at lovforslaget, hvis det vedtages, vil blive suppleret med en informationskampagne om de nye regler

i forbindelse med lovens ikrafttræden. Da forbuddet mod brug af håndholdt teleudstyr m.v. også gælder for cyklister, vil kampagnen også blive rettet mod cyklister.

For så vidt angår forbud mod håndfri benyttelse af teleudstyr skal Transport-, Bygnings- og Boligministeriet henvise til pkt. 2.2.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger, hvoraf fremgår, at Transport-, Bygnings- og Boligministeriet har overvejet, hvorvidt der burde foreslås mere præcise regler i form af direkte forbud mod uopmærksomhedshandlinger generelt (og herunder brug også håndfri brug af teleudstyr).

Faktoren, hvormed ulykkesrisikoen forøges, svinger ikke bare fra aktivitet til aktivitet, men er også i vidt omfang afhængig af ydre omstændigheder så som fart, vejindretning og trafikkompleksitet. Uopmærksomhed er endvidere et psykologisk fænomen, hvor den enkelte føreres alder, kørselserfaring og personlige distraktionstærskel har betydning.

Det fremgår endvidere af pkt. 2.2.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger, at det derfor er Transport-, Bygnings- og Boligministeriets vurdering, at det overordnet set ikke er muligt at fastsætte præcise regler med et ikke-skønmæssigt gerningsindhold for uopmærksomhedshandlinger. Transport-, Bygnings- og Boligministeriet finder derfor, at den allerede gældende regel i færdselslovens § 3, stk. 1, er den mest fornuftige måde at regulere generelle uopmærksomhedshandlinger på (herunder også håndfri benyttelse af teleudstyr), idet denne regel giver mulighed for at tage højde for de forskellige konkrete omstændigheder, der har betydning for spørgsmålet.

Det følger heraf, at et direkte forbud efter ministeriets opfattelse alene bør rettes mod de uopmærksomhedshandlinger, der i sig selv – det vil sige uden hensyn til øvrige omstændigheder – ud fra en generel betragtning er særligt trafikfarlige – det vil sige brug af håndholdt teleudstyr.

Rådet for Sikker Trafik er meget positive overfor lovforslaget, som Rådet mener, vil være til gavn for færdselssikkerheden. Rådet bemærker, at uopmærksomhed er et af de største problemer i trafikken og medvirkende årsag til ca. 1/3 af alle dødsulykker. Rådet bakker derfor op om skærpelsen og anfører, at lovforslaget med al sandsynlighed vil motivere trafikanterne til at blive bedre til at overholde loven, når en overtrædelse kan få konsekvenser for førerretten.

Havarikommissionen for Vejtrafikulykker finder det positivt at indføre klip i kørekortet for brug af håndholdt teleudstyr m.v. under kørsel, som et af midlerne mod uopmærksomme trafikanter. Havarikommissionen håber, at det vil få en positiv indflydelse på trafikantadfærden, så brug af mobiltelefon og andet teleudstyr under kørsel generelt bliver mindre.

FDM bemærker, at der næppe hersker tvivl om, at brugen af håndholdt mobiltelefon under kørsel udgør en trafikikkerhedsmæssig risiko, men at man beklageligvis må konstatere, at de nuværende sanktionsmuligheder ikke er nok til at få alle førere af motorkøretøjer til at ændre adfærd. Det næste naturlige skridt

er at lade forseelsen koste et klip i kørekortet, hvorfor FDM bakker op om lovforslaget. FDM bemærker endvidere, at den teknologiske udvikling medfører, at det giver god mening at udvide forbuddet til alle former for håndholdte kommunikationsenheder, hvorfor FDM også bakker op om at gøre forbuddet teknologineutralt.

Side 9/9

Dansk Byggeri stiller sig positivt overfor lovforslaget, idet det længe har været et problem, at sikkerheden på vejene ikke har været tilstrækkelig, herunder især i forbindelse med vejarbejder. Dansk Byggeri anser derfor lovforslaget som et kærkomment element i at øge sikkerheden på vejene.

Forbrugerrådet Tænk bemærker, at man kan støtte lovforslaget.